

Giáo dục đạo đức cho sinh viên Đại học Duy Tân theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

Ethical education for Duy Tan University students based on Ho Chi Minh's moral example

Nguyễn Thị Hải Lân^{a*}, Nguyễn Mậu Minh^a
Nguyen Thi Hai Len^{a*}, Nguyen Mau Minh^a

^aKhoa Khoa học Xã hội và Nhân văn, Trường Ngôn ngữ - Xã hội Nhân văn, Đại học Duy Tân, Đà Nẵng, Việt Nam

^aFaculty of Social Sciences and Humanities, School of Languages, Humanities and Social Sciences,
Duy Tan University, Da Nang, 550000, Viet Nam

(Ngày nhận bài: 11/02/2025, ngày phản biện xong: 04/04/2025, ngày chấp nhận đăng: 21/05/2025)

Tóm tắt

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh rất quan tâm đến đào tạo thế hệ trẻ, Người khẳng định: “bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và cần thiết”; “đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa hồng, vừa chuyên”. Hiện nay, giáo dục đạo đức theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh trong các trường đại học nói chung và Đại học Duy Tân nói riêng là một vấn đề quan trọng thường xuyên và cấp bách. Vì vậy, bài viết đã vận dụng nội dung giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh vào đánh giá thực trạng và chỉ rõ nguyên nhân, đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng giáo dục đạo đức theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên Đại học Duy Tân.

Từ khóa: giáo dục đạo đức; Hồ Chí Minh; tấm gương đạo đức.

Abstract

During his lifetime, President Ho Chi Minh paid great attention to educating the younger generation. He affirmed: “training the revolutionary generation for the next generation is a very important and necessary task”; “training them to become successors that is both morally upright and professionally competent to build socialism”. Currently, moral education based on the moral example of Ho Chi Minh in universities in general and Duy Tan University in particular is an important, regular and urgent issue. Therefore, the article has applied the content of Ho Chi Minh's moral education to assess the current situation, pointed out the causes, and proposed a number of solutions to improve the quality of moral education inspired by the moral example of Ho Chi Minh for Duy Tan University students.

Keywords: moral education; Ho Chi Minh; moral example.

1. Đặt vấn đề

Hơn 30 năm xây dựng và phát triển, Đại học Duy Tân đã và đang thực hiện nhiệm vụ đào tạo, nghiên cứu gắn liền với khoa học và công nghệ nhằm tạo ra những sinh viên có lòng yêu nước,

có phẩm chất nhân văn mang đậm bản sắc Việt Nam. Trước yêu cầu cao về giáo dục toàn diện cho sinh viên, Ban Giám đốc Đại học Duy Tân luôn quan tâm đến công tác giáo dục đạo đức cho các thế hệ sinh viên, coi đây là một nội dung

*Tác giả liên hệ: Nguyễn Thị Hải Lân
Email: nguyenhailen82.dtu@gmail.com

quan trọng trong việc giáo dục, bồi dưỡng, hoàn thiện nhân cách người học của nhà trường. Tuy nhiên, sự tác động tiêu cực của mặt trái cơ chế thị trường đang là lực cản lớn đối với việc xây dựng phẩm chất chính trị - tinh thần cho sinh viên. Vì vậy, nâng cao hơn nữa chất lượng giáo dục đạo đức cho sinh viên Đại học Duy Tân là vấn đề cơ bản và cấp thiết. Bài viết trên cơ sở điều tra xã hội học về thực trạng giáo dục đạo đức cho sinh viên Đại học Duy Tân hiện nay, từ đó đề xuất một số giải pháp nâng cao chất lượng giáo dục đạo đức cho sinh viên Đại học Duy Tân.

2. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp điều tra xã hội học: điều tra 701 sinh viên đã và đang học môn Tư tưởng Hồ Chí Minh tại Đại học Duy Tân và sử dụng phương pháp xử lý số liệu thống kê (google drive).

3. Nội dung nghiên cứu

3.1. Thực trạng giáo dục đạo đức theo tâm gương đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên Đại học Duy Tân

3.1.1. Giáo dục đạo đức cho sinh viên qua triết lý giáo dục và sứ mạng của Đại học Duy Tân

Triết lý giáo dục của Đại học Duy Tân: “*Nhân văn- Dân tộc - Dân chủ- Đổi mới sáng tạo*” [3]. Hơn 30 năm xây dựng và phát triển, triết lý giáo dục của Đại học Duy Tân có thể thay đổi theo thời gian nhằm phù hợp với bối cảnh sôi động của sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước và sự hội nhập với kinh tế thế giới, nhưng tinh thần xuyên suốt trong triết lý giáo dục là tính nhân văn và tinh thần dân tộc. Mục tiêu đào tạo của Đại học Duy Tân là đào tạo sinh viên có năng lực tư duy và sáng tạo, đổi mới, có kỹ năng phân tích, khả năng làm việc độc lập, đặc biệt có đạo đức tốt, có lòng yêu nước, phụng sự tổ quốc.

Sứ mạng, khẩu hiệu hành động của Đại học Duy Tân: “Tất cả vì quyền lợi học tập, nghiên cứu và việc làm của sinh viên đáp ứng nhu cầu xã hội, khu vực và quốc tế” cùng sứ mạng: “Đào tạo, nghiên cứu gắn liền với khoa học và công

nghệ nhằm tạo ra những sinh viên và học viên có lòng yêu nước, có phẩm chất nhân văn mang đậm bản sắc Việt Nam, có trách nhiệm cộng đồng, có sức khỏe, có năng lực và kỹ năng toàn diện, tự tin, năng động, sáng tạo và trở thành công dân khởi nghiệp mang tính toàn cầu” [7]. Đại học Duy Tân đã và đang góp phần đào tạo ra nguồn nhân lực đáp ứng nhu cầu của quá trình công nghiệp hóa-hiện đại hóa và phát triển kinh tế xã hội của đất nước.

3.1.2. Giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên Đại học Duy Tân qua hoạt động giảng dạy môn Tư tưởng Hồ Chí Minh

Nhằm phát huy hiệu quả giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên, Đại học Duy Tân đã chú trọng đến việc nâng cao chất lượng và đổi mới phương pháp giảng dạy môn học Tư tưởng Hồ Chí Minh. Giảng viên đã ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy học như thiết kế “giáo án điện tử”, sử dụng hình ảnh, những đoạn video liên quan đến cuộc đời, sự nghiệp và quá trình hoạt động cách mạng của Hồ Chí Minh, tạo sự sinh động, hấp dẫn, thu hút sự chú ý của sinh viên, tăng hiệu quả truyền đạt tư liệu và nâng cao hiệu quả giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên. Sử dụng phương pháp này, giảng viên tác động mạnh mẽ đến tư tưởng, tình cảm của sinh viên.

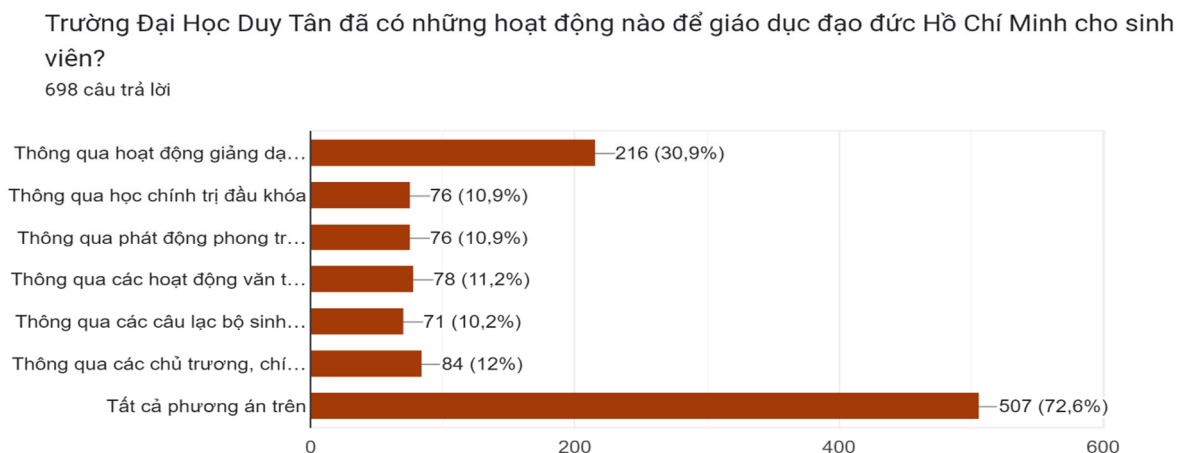
Ngoài giờ dạy lý thuyết môn Tư tưởng Hồ Chí Minh, nhà trường tổ chức các buổi học ngoại khóa như: tham quan di tích lịch sử, bảo tàng Hồ Chí Minh trên địa bàn thành phố Đà Nẵng. Thông qua những hoạt động đó, sinh viên gắn lý luận với thực tiễn, hiểu và nắm vững kiến thức hơn và góp phần giáo dục đạo đức cách mạng Hồ Chí Minh cho sinh viên.

3.1.3. Giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh qua các hoạt động của Đảng, đoàn thể, hội và các câu lạc bộ sinh viên Đại học Duy Tân

Đảng ủy Đại học Duy Tân đã triển khai thực hiện có hiệu quả Nghị quyết Hội nghị Trung ương lần thứ 4 khóa XI, khóa XII, gắn với việc thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị

về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”. Qua kết quả khảo sát cho thấy có 507 ý kiến sinh viên (chiếm 72.6%) cho rằng nhà trường đã thực hiện nhiều hoạt động để giáo dục đạo đức cho sinh viên như qua sinh hoạt đầu khóa cho sinh viên năm nhất; học tập chuyên đề về tấm gương đạo đức của Hồ

Chí Minh, đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và nhà nước; phát động phong trào thi đua; sinh hoạt các câu lạc bộ, hoạt động giảng dạy tư tưởng Hồ Chí Minh v.v... Trong đó, hoạt động giảng dạy môn Tư tưởng Hồ Chí Minh vẫn phổ biến nhất và có 216 ý kiến sinh viên (chiếm 30.9%).

Hình 1. Biểu đồ thể hiện những hoạt động nhằm giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên Đại học Duy Tân

Đa số sinh viên Đại học Duy Tân tích cực tham gia các hoạt động của Đoàn Thanh niên, các câu lạc bộ cũng như các hoạt động tình nguyện, hoạt động xã hội khác. Trong thời gian qua có nhiều phong trào thu hút được đông đảo sinh viên tham gia như: hoạt động hiến máu nhân đạo, các phong trào đền ơn, đáp nghĩa, ủng hộ đồng bào khó khăn cũng được đa số sinh viên Đại học Duy Tân hưởng ứng và tham gia tích cực. Thông qua các hoạt động này, sinh viên tích lũy được kinh nghiệm sống, phát huy tính năng động, sáng tạo, có điều kiện chia sẻ kinh nghiệm học tập với nhau; đồng thời, làm cho sinh viên biết quý trọng những giá trị truyền thống của dân tộc. Bên cạnh những sinh viên tích cực, còn một bộ phận không nhỏ sinh viên ít tham gia, thậm chí không tham gia các hoạt động đoàn, câu lạc bộ. Lý do không tham gia được sinh viên lý giải là do thiếu kỹ năng, còn nhút nhát, hoặc không nắm được thông tin.

3.1.4. Giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên Đại học Duy Tân qua xây dựng đội ngũ giảng viên

Đại học Duy Tân hiện có 1.310 cán bộ, giảng viên, nhân viên, trong đó có 902 giảng viên, 339 cán bộ, chuyên viên; trên 34.03% giảng viên có trình độ tiến sĩ (trong đó có 08 giáo sư, 56 phó giáo sư, 243 tiến sĩ). Ngoài ra, Đại học Duy Tân đã gửi sang Hoa Kỳ, Hàn Quốc, Vương quốc Anh... đào tạo hơn 450 lượt giảng viên. Đội ngũ này đã góp phần đưa nhà trường đứng trong nhóm các cơ sở giáo dục có thứ hạng cao trong khu vực và thế giới [4]. Đại học Duy Tân luôn quan tâm xây dựng đội ngũ cán bộ, nhất là đội ngũ cán bộ chủ chốt đủ năng lực, phẩm chất, ngang tầm nhiệm vụ, thực sự có bản lĩnh chính trị vững vàng, có đạo đức trong sáng, năng lực nổi bật, dám đổi mới sáng tạo, dám đương đầu với khó khăn, thử thách; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống và những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển

hóa” trong nội bộ, đẩy mạnh đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, quan liêu đạt được nhiều kết quả.

Về đội ngũ giảng viên giảng dạy các môn Lý luận chính trị tại Đại học Duy Tân hiện nay cũng có sự phát triển về trình độ và phẩm chất với 1 giảng viên có trình độ tiến sĩ, 8 giảng viên có trình độ thạc sĩ, trong đó có 4 giảng viên giảng dạy môn Tư tưởng Hồ Chí Minh. Đại bộ phận đội ngũ giảng viên dạy các môn Lý luận chính trị, môn Tư tưởng Hồ Chí Minh có phẩm chất chính trị vững vàng, nhiệt huyết với nghề, gương mẫu về đạo đức lối sống. Thông qua hoạt động giảng dạy giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên, giáo dục lòng yêu nước, tinh thần tự hào dân tộc, lý tưởng cách mạng, niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng, vào đường lối, chủ trương của Đảng, pháp luật của nhà nước. Hoạt động này góp phần khơi dậy cho sinh viên khát vọng sống có trách nhiệm với bản thân, có ích cho xã hội và đất nước.

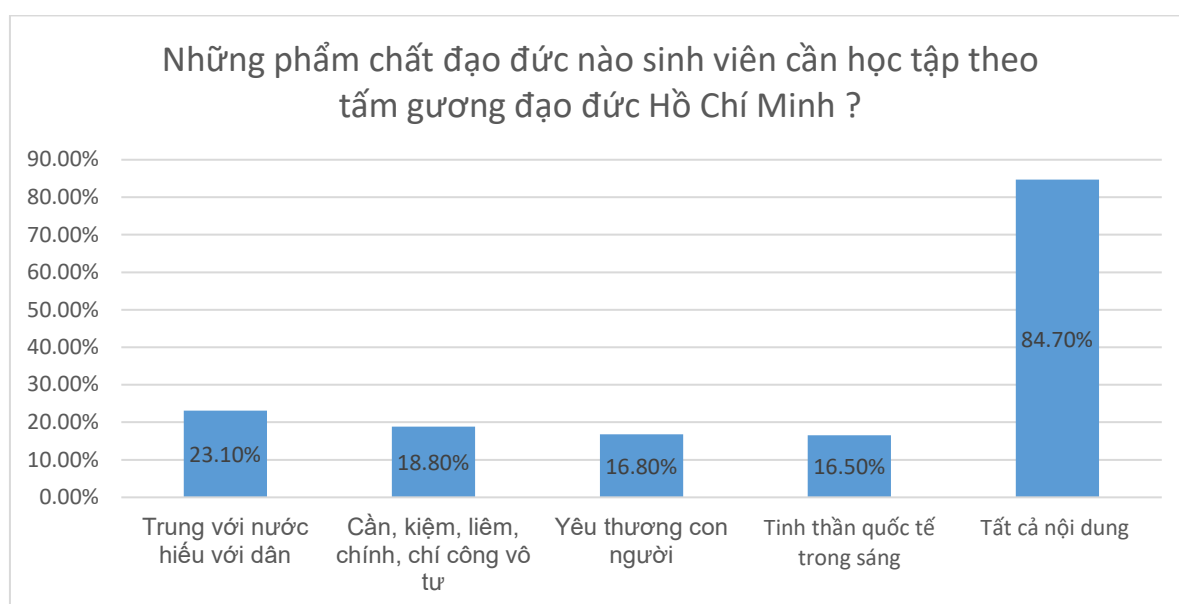
Tuy nhiên, bên cạnh những mặt tích cực, đội ngũ giảng viên Đại học Duy Tân còn bộc lộ một

số hạn chế như một bộ phận giảng viên trong trường do ảnh hưởng của cơ chế thị trường, cùng với đời sống còn nhiều khó khăn, chạy theo lối sống vật chất, thiếu tu dưỡng, rèn luyện, vi phạm đạo đức nghề nghiệp, làm cho bản thân các thầy cô không còn là tấm gương tốt để sinh viên noi theo, làm ảnh hưởng đến niềm tin của sinh viên.

3.1.5. Quá trình tự nhận thức, tu dưỡng và rèn luyện đạo đức của sinh viên Đại học Duy Tân

• Sinh viên nhận thức về các chuẩn mực đạo đức theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

Kết quả khảo sát đối với 701 sinh viên tại Đại học Duy Tân cho thấy, qua dạy học môn Tư tưởng Hồ Chí Minh, sinh viên đã lĩnh hội được những nội dung tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh như: có 23.1% ý kiến sinh viên chọn “trung với nước, hiếu với dân”; 16,8% ý kiến sinh viên lựa chọn nội dung “yêu thương con người”; 18,8% ý kiến chọn “cần kiệm liêm chính, chí công vô tư” và 16,5% ý kiến sinh viên chọn nội dung “tinh thần quốc tế trong sáng”, trong đó đa số sinh viên chọn cần phải học tập tất cả các nội dung đạo đức Hồ Chí Minh (chiếm 84,7%).

Hình 2. Biểu đồ thể hiện những phẩm chất đạo đức sinh viên cần học tập theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

Sinh viên Việt Nam nói chung và sinh viên Đại học Duy Tân nói riêng vẫn luôn giữ gìn và phát huy truyền thống yêu nước. Thế hệ trẻ ngày

nay thể hiện lòng yêu nước qua nhiều hành động khác nhau như sinh viên vừa tốt nghiệp, tình nguyện trở về xây dựng và phát triển quê hương;

mỗi bạn trẻ đều tích cực học tập, rèn luyện để tương lai đóng góp vào công cuộc xây dựng, phát triển đất nước, bảo vệ chủ quyền, lãnh thổ của dân tộc. Tuy nhiên, trước những biến đổi của xã hội, một bộ phận sinh viên đã coi nhẹ, phủ nhận vai trò của truyền thống, lịch sử, văn hóa dân tộc. Một số sinh viên chưa nắm vững những kiến thức cơ bản của lịch sử, văn hóa của đất nước nên có thái độ ứng xử không đúng mực, biểu hiện tình cảm thái quá trong các hoạt động giải trí, văn hóa nghệ thuật; trước những thông tin mạng xã hội; chưa đủ hiểu biết, bản lĩnh để nhận thức đúng sai mà cổ vũ các thông tin không đúng mực, vi phạm pháp luật...

• *Sinh viên rèn luyện và tu dưỡng đạo đức qua động cơ học tập và nghiên cứu khoa học*

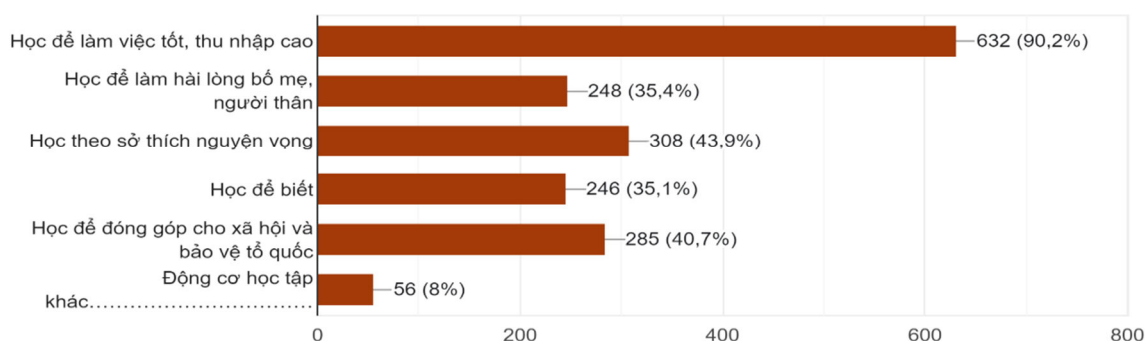
Thái độ học tập được thúc đẩy bởi động cơ học tập và phụ thuộc vào chính bản thân mỗi sinh viên. Thái độ này biểu hiện thông qua nhận thức, tình cảm và hành vi học tập. Động cơ học tập tốt góp phần định hình nhân cách và đạo đức sinh viên, giúp sinh viên xác định được mục tiêu

rõ ràng và nỗ lực học tập tốt cũng như tu dưỡng, rèn luyện đạo đức để đạt mục tiêu đề ra.

Kết quả khảo sát sinh viên Đại học Duy Tân cho thấy, có 632 sinh viên (chiếm tỉ lệ 90.2%) cho rằng học để làm việc tốt, thu nhập cao; 308 sinh viên (chiếm tỷ lệ 43.9%) cho rằng học theo sở thích nguyện vọng; 285 sinh viên (chiếm tỷ lệ 40.7%) chọn học để đóng góp cho xã hội và bảo vệ tổ quốc; 248 sinh viên (chiếm tỷ lệ 35.4%) cho rằng học để làm hài lòng bố mẹ và người thân; 246 sinh viên (chiếm tỷ lệ 35.1%) chọn học để biết và 8% sinh viên chọn học vì động cơ khác. Số liệu khảo sát cho thấy sự độc lập của sinh viên, họ tự chịu trách nhiệm với bản thân, tự quyết định cuộc sống, thích ứng với cơ chế và hoàn cảnh mới. Đa số sinh viên Đại học Duy Tân năng động, có ý chí vươn lên trong học tập và nghiên cứu khoa học, sinh viên có quan tâm lo lắng đến kết quả học tập của bản thân, luôn tôn trọng thầy cô và bạn bè. Bên cạnh đó vẫn còn tình trạng sinh viên thờ ơ với việc học, học đối phó nên có tình trạng đi học muộn, trốn tiết, làm việc riêng trong giờ học...

Theo bạn, động cơ học tập của sinh viên hiện nay là gì?

701 câu trả lời

Hình 3. Biểu đồ thể hiện động cơ học tập của sinh viên Đại học Duy Tân

• *Sinh viên rèn luyện đạo đức qua lối sống sinh hoạt*

Sinh viên Đại học Duy Tân vẫn luôn thể hiện sự kính trọng, lễ phép với thầy giáo, cô giáo. Trong giao tiếp giữa sinh viên với giảng viên có sự thân thiện, tự tin và dân chủ hơn. Tuy nhiên,

trong quá trình học tập, còn có một số sinh viên có những biểu hiện như cư xử không đúng mực, thiếu tôn trọng các thầy cô, các hoạt động tri ân thầy, cô nhân ngày truyền thống, ngày lễ ít được sinh viên quan tâm.

Trong giai đoạn hiện nay, với sự tác động mạnh mẽ của thông tin, mạng xã hội, du nhập văn hóa không lành mạnh, một bộ phận không nhỏ sinh viên dành quá nhiều thời gian trên mạng xã hội mà lơ là việc học tập. Vì vậy, một số sinh viên vi phạm các chuẩn mực đạo đức và sa vào các tệ nạn xã hội như: chơi game; chơi lô, đề, cờ bạc; tụ tập uống rượu, bia; trộm cắp; vi phạm Luật Trật tự, an toàn giao thông đường bộ; gian lận trong thi cử v.v.

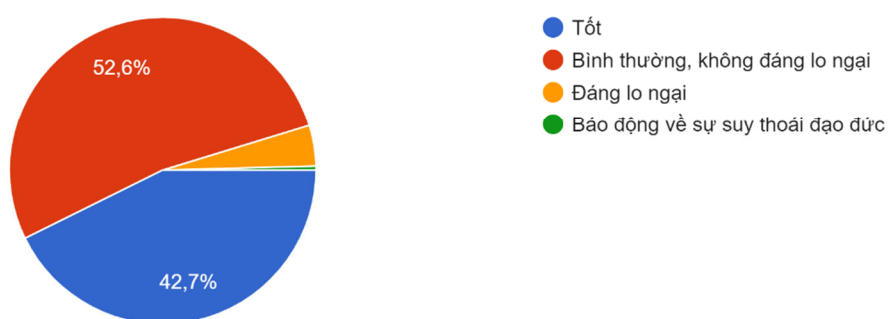
Nguyên nhân của tình trạng trên là do các nhân tố tác động như: tác động của mặt trái kinh tế thị trường (kết quả khảo sát cho thấy 76% ý kiến sinh viên cho rằng do tác động của toàn cầu

hóa và mặt trái của kinh tế thị trường); sự thiếu quan tâm của gia đình và sự nhận thức của sinh viên - sinh viên chưa xác định được mục tiêu học tập, lý tưởng trong cuộc sống nên dễ sa ngã trước sự rủ rê, lôi kéo của bạn bè và những tác động xấu của xã hội.

Qua khảo sát 701 sinh viên Đại học Duy Tân, kết quả có 52.6% ý kiến đánh giá đạo đức sinh viên ở mức “tốt”, 42.7% ý kiến đánh giá ở mức “bình thường, không đáng lo ngại”, 4,3% ý kiến đánh giá ở mức “đáng lo ngại” và chỉ có 0.4 % ý kiến đánh giá ở mức độ “báo động về suy thoái đạo đức”.

Đạo đức của sinh viên Đại học Duy Tân hiện nay như thế nào?

700 câu trả lời

Hình 4. Biểu đồ về đạo đức của sinh viên Đại học Duy Tân

Qua kết quả khảo sát về hiệu quả của việc giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên Đại học Duy Tân, số ý kiến chọn “giáo dục đạo đức rất hiệu quả” chiếm tỉ lệ 36.5%; ý kiến chọn “hiệu quả” chiếm tỷ lệ 51.8%; trong đó việc giáo dục đạo đức không hiệu quả chỉ chiếm 0.3%.

Sinh viên Đại học Duy Tân còn rèn luyện bản thân qua việc thực hiện nề nếp, nội quy của nhà trường, ý thức chấp hành pháp luật, tham gia các phong trào và nghiên cứu khoa học, thể hiện qua việc xếp loại rèn luyện sinh viên hàng năm. Tỷ lệ sinh viên có điểm rèn luyện xuất sắc tăng lên từ 17,25% năm học 2020 - 2021 lên 21% năm học 2021-2022 và 30% năm 2022-2023. Mặc dù kết

quả rèn luyện xuất sắc, tốt có thay đổi theo hướng tích cực, song tỉ lệ sinh viên xếp loại yếu, kém cũng khá cao từ 2.14 % - 4% trên mỗi năm học [6].

Khen thưởng năm học 2023-2024 toàn trường có 2346 sinh viên nhận học bổng; có 242 sinh viên đạt giải thưởng và tham gia các sự kiện của trường, 19 giải tập thể cấp trường và có 27 giải thưởng tập thể cấp thành phố và quốc gia [6].

Năm 2023 Đại học Duy Tân có 164 sinh viên đạt danh hiệu “sinh viên 5 tốt” cấp trường, 32 sinh viên đạt “sinh viên 5 tốt” cấp thành phố; hai cá nhân và 3 tập thể đạt danh hiệu “sinh viên 5 tốt” cấp Trung ương [6].

Hiện tượng vi phạm nội quy, quy định khá phổ biến trong sinh viên như: xin điểm, quay cóp, học hộ, thi hộ, điểm danh hộ, ngủ trong giờ học, không chuẩn bị bài, làm bài tập được giao, sử dụng điện thoại trong giờ học... Năm học 2023-2024 có 15 trường hợp vi phạm qui chế thi và bị đình chỉ thi, khiển trách. Một số trường hợp bị kỷ luật đình chỉ học tập một năm do sử dụng thẻ sinh viên giả để thi hộ; nộp bằng chứng chỉ thi TOEIC giả...

3.2. Một số giải pháp cơ bản nhằm nâng cao giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên Đại học Duy Tân

Từ thực trạng và dự báo xu hướng biến động đạo đức của sinh viên như đã nêu trên, chúng tôi bước đầu nêu lên những giải pháp nhằm nâng cao giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên Đại học Duy Tân.

3.2.1. Tăng cường vai trò của tổ chức Đảng, đoàn thể nhà trường trong hoạt động giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên Đại học Duy Tân

Đảng ủy, Ban Giám đốc Đại học Duy Tân là chủ thể trực tiếp tham gia lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý hoạt động giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh trong nhà trường. Đảng ủy, Ban Giám đốc và Ban Giám hiệu trường cần đưa hoạt động giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên đi vào chiều sâu, nội dung giáo dục phải thiết thực, gắn với thực tiễn và gắn với việc thực hiện các nghị quyết của Trung ương, nghị quyết của Đảng bộ thành phố Đà Nẵng cùng với thực hiện nhiệm vụ, mục tiêu của Đại học Duy Tân. Cụ thể như:

- Xây dựng văn bản chỉ đạo, hướng dẫn và triển khai thực hiện các chỉ thị, nghị quyết liên quan đến giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh nhất là nội dung Chỉ thị 05/CTTW của Bộ Chính trị về học tập làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Triển khai thực hiện bằng các nội dung, kế hoạch và hoạt động cụ thể đến từng đảng viên, giảng viên và sinh viên trong toàn trường. Đồng thời có sự kiểm tra, giám sát, sơ

kết, tổng kết và phối hợp với các tổ chức ngoài trường trong hoạt động giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên.

- Xây dựng tiêu chuẩn cụ thể về đạo đức, văn hóa của cán bộ, đảng viên, giảng viên, sinh viên trong Đại học Duy Tân theo đạo đức Hồ Chí Minh để tạo nên sự thống nhất trong toàn trường, góp phần xây dựng Đại học Duy Tân “Nhân văn - dân tộc - dân chủ - đổi mới - sáng tạo!” [5].

3.2.2. Giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên Đại học Duy Tân thông qua đổi mới phương pháp giảng dạy môn Tư tưởng Hồ Chí Minh và tham quan học tập ngoại khóa

Nhằm nâng cao chất lượng giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên thông qua môn học Tư tưởng Hồ Chí Minh, giảng viên Đại học Duy Tân cần đổi mới các phương pháp giảng dạy, học tập theo hướng tăng tính chủ động, sáng tạo, tạo hứng thú cho sinh viên trong việc tiếp nhận tư tưởng, đạo đức Hồ Chí Minh. Đổi mới phương pháp thuyết trình truyền thống sang kết hợp sử dụng linh hoạt phương pháp đối thoại, nêu vấn đề, các bài tập nhóm, thảo luận... lồng ghép những câu chuyện về đạo đức Hồ Chí Minh trong bài giảng, những đoạn phim video về cuộc đời, sự nghiệp, những bài học giản dị về cuộc sống, những tấm gương đạo đức, hoạt động cách mạng của Hồ Chí Minh. Những bài học này rất cảm động, có sức cảm hóa đối với mọi người. Thông qua bài học, góp phần giáo dục sinh viên về lòng yêu nước và tự hào dân tộc; về lối sống lành mạnh; cần, kiệm, liêm, chính, sống giản dị, không xa hoa, lãng phí; giáo dục sinh viên tinh thần đoàn kết; có lòng yêu nước, tình yêu thương con người, biết cảm thông, chia sẻ, sẵn sàng giúp đỡ bạn bè khi gặp khó khăn.

Giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh thông qua hình thức tham quan, học tập tại các bảo tàng Hồ Chí Minh. Tổ chức các buổi ngoại khóa tham quan để sinh viên tiếp cận thực tiễn là rất cần thiết nhằm thực hiện lời dạy “học đi với hành” của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Giảng viên có thể tổ

chức cho sinh viên tham quan, học tập tại những địa điểm gắn với cuộc đời, sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh như: Bảo tàng Hồ Chí Minh, chi nhánh Quân khu V và những địa danh lịch sử khác trên địa bàn thành phố Đà Nẵng. Sau mỗi buổi tham quan, giảng viên yêu cầu sinh viên có bài thu hoạch về cảm nghĩ của mình theo chủ đề đã xây dựng. Đây là hình thức giáo dục sinh động, lôi cuốn, hấp dẫn tác động mạnh đến nhận thức và hành động của sinh viên.

3.2.3. Giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên qua nâng cao vai trò của Đoàn Thanh niên, Câu lạc bộ sinh viên 5 tốt và phát động phong trào thi đua và tổ chức các sự kiện trong nhà trường

Đoàn Thanh niên, các câu lạc bộ sinh viên, nhất là Câu lạc bộ sinh viên 5 tốt tại Đại học Duy Tân cần tiếp tục đổi mới và phát triển các phong trào tình nguyện vì cộng đồng:

Đổi mới phương pháp, nâng cao chất lượng các chương trình “Tiếp sức mùa thi”, “Thanh niên tình nguyện”, “Hiến máu nhân đạo”, “Mùa hè xanh”, các phong trào đền ơn, đáp nghĩa, ủng hộ đồng bào khó khăn và đưa những hoạt động này trở thành yêu cầu cần thực hiện đối với sinh viên để xét hạnh kiểm, rèn luyện. Hoạt động tình nguyện vì cộng đồng cần được tổ chức một cách thường xuyên, trải đều trong năm, diễn ra ở nhiều nơi, nhiều địa phương. Đồng thời, cần thực hiện tốt công tác kiểm tra, giám sát và tổng kết, trao đổi rút kinh nghiệm việc thực hiện các hoạt động tình nguyện, biểu dương, khen thưởng kịp thời đối với những cá nhân sinh viên và tập thể có thành tích cao trong các hoạt động tình nguyện. Thường xuyên tổ chức các buổi hội thảo về hoạt động tình nguyện, cùng nhau giải quyết những vấn đề khó khăn và đề xuất những giải pháp và mục tiêu hoạt động phù hợp.

Giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh thông qua hình thức tuyên truyền, tọa đàm, chiếu phim tư liệu về Chủ tịch Hồ Chí Minh hay các cuộc thi về học tập tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh. Đây

là hình thức cần được Đại học Duy Tân đẩy mạnh thực hiện như khẩu hiệu tuyên truyền áp phích, website của trường, tổ chức tọa đàm, trao đổi về học tập và làm theo đạo đức Hồ Chí Minh.

Giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên thông qua tổ chức các sự kiện như: tổ chức ngày hội đọc sách, triển lãm ảnh và hiện vật về Chủ tịch Hồ Chí Minh; cuộc thi vẽ về chân dung, cuộc đời, sự nghiệp của Bác Hồ... điều này đem lại hiệu quả cao, tác động lớn đến nhận thức và hành động của sinh viên. Tuy nhiên, hoạt động này đòi hỏi phải chuẩn bị tư liệu công phu và chi phí tiền hành lớn. Vì vậy, nhà trường có thể hợp tác với một số bảo tàng ở thành phố Đà Nẵng như Bảo tàng Hồ Chí Minh, Bảo tàng Đà Nẵng để thu thập thêm các tài liệu và tổ chức triển lãm nhằm thu hút đông đảo sinh viên tham gia. Điều này vừa góp phần giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên vừa lan tỏa hình ảnh đẹp của Đại học Duy Tân đến xã hội.

3.2.4. Xây dựng môi trường văn hóa đạo đức tạo động lực thúc đẩy quá trình phát triển đạo đức cho sinh viên Đại học Duy Tân

Giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên cần thường xuyên chú trọng xây dựng môi trường trong sạch lành mạnh, như môi trường chính trị, môi trường văn hóa, môi trường sinh hoạt vật chất, môi trường tinh thần, môi trường cảnh quan sinh thái, môi trường đạo đức... Trong đó môi trường văn hóa - đạo đức giữ vai trò quyết định nhất đến nâng cao đạo đức sinh viên.

Việc xây dựng môi trường văn hóa - đạo đức là quá trình làm chuyển hóa những giá trị, nguyên tắc, chuẩn mực đạo đức vào đời sống hoạt động của mọi sinh viên như một yêu cầu xã hội tất yếu. Sinh viên tiếp nhận những giá trị đạo đức, thực hiện các hành vi đạo đức một cách tự giác, coi đó là bổn phận đạo đức cao cả của mình trong quá trình phát triển nhân cách, đạo đức, đáp ứng yêu cầu xây dựng đất nước trong thời kỳ mới - thời kỳ công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước và kỷ nguyên vươn mình của dân tộc Việt Nam.

Thường xuyên thực hiện dân chủ hóa đời sống chính trị, tinh thần của các đơn vị trong toàn trường, làm lành mạnh các quan hệ giữa các thành viên, xây dựng bầu không khí trong sáng, tình cảm tình thương yêu đoàn kết, đùm bọc giúp đỡ lẫn nhau trong học tập rèn luyện, góp phần tích cực vào quá trình phát triển đạo đức cách mạng ở mỗi sinh viên.

3.2.5. Giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh phải có sự kết hợp chặt chẽ giữa nhà trường, gia đình và xã hội

Nhà trường, gia đình và xã hội có vai trò giáo dục khác nhau đối với sự hình thành và phát triển phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống của sinh viên. Trong mỗi quan hệ giữa ba chủ thể này, mỗi chủ thể giáo dục đều có vai trò, vị trí, chức năng riêng. Vì vậy, cần kết hợp chặt chẽ giữa nhà trường, xã hội và gia đình để nâng cao hiệu quả của hoạt động giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên.

Đại học Duy Tân cần xây dựng kỷ cương, kỷ luật học tập trong nhà trường, thông qua việc thực hiện nội quy, quy chế; khắc phục các hiện tượng bỏ học, lười học, sử dụng điện thoại làm việc riêng trong giờ học... kết hợp với những hình thức kỷ luật nghiêm đối với sinh viên vi phạm kỷ cương để ngăn chặn tình trạng sinh viên xem thường kỷ luật mà tiếp tục vi phạm. Nhà trường cần xây dựng môi trường sư phạm lành mạnh, trong đó, giảng viên phải là những người luôn có đạo đức, lối sống trong sáng, mẫu mực, yêu nghề, thương yêu sinh viên và tâm huyết với sự nghiệp giáo dục. Mỗi cán bộ, giảng viên phải là tấm gương mẫu mực cho sinh viên noi theo. Tăng cường vai trò của các phòng ban như phòng Công tác học sinh - sinh viên, phòng Thanh tra, các khoa của nhà trường trong việc chỉ đạo, theo dõi, giám sát việc thực hiện nề nếp, tác phong và rèn luyện đạo đức của sinh viên. Đồng thời, nhà trường cần thiết lập và duy trì mối liên hệ chặt chẽ, thường xuyên giữa nhà trường với cha mẹ sinh viên thông qua giảng

viên cố vấn học tập, đội ngũ cố vấn tuyển sinh, các đoàn thể, các câu lạc bộ sinh viên như gặp gỡ trực tiếp, gọi điện thoại, gửi kết quả học tập, rèn luyện bằng kênh truyền thông hoặc điện tử. Bên cạnh đó, nhà trường cần tổ chức các chuyến tham quan Đại học Duy Tân cho phụ huynh để họ có thể được kiểm chứng thông tin về môi trường học tập của con em, qua trao đổi, lắng nghe thông tin để phụ huynh nắm được tình hình học tập, rèn luyện và những vấn đề liên quan đến hạnh kiểm hay tình hình vi phạm kỷ luật của sinh viên để kịp thời khắc phục.

Gia đình là môi trường đầu tiên hình thành nhân cách cho mỗi sinh viên. Giáo dục của gia đình cùng với những giá trị đạo đức truyền thống của gia đình góp phần hun đúc và xây dựng nên nhân cách, đạo đức của sinh viên. Như vậy, để gia đình đóng góp cho hoạt động giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên thì gia đình phải thường xuyên chủ động quan tâm đến tình hình học tập, rèn luyện của con em mình. Đồng thời phối hợp với giảng viên cố vấn học tập cung cấp thông tin về tình hình học tập, diễn biến tâm lý, tình cảm của con em mình, các mối quan hệ bạn bè bằng các kênh thông tin khác nhau như: qua các câu lạc bộ sinh viên, phòng công tác học sinh sinh viên, phòng đào tạo, qua điện thoại, gặp gỡ trực tiếp, các cuộc gặp gỡ khác với nhà trường theo yêu cầu của nhà trường.

Môi trường xã hội tác động không nhỏ đến hình thành nhân cách, đạo đức và lối sống cho sinh viên. Xã hội là môi trường rộng lớn mà ở đó sinh viên được giao tiếp, giao lưu và mở rộng các mối quan hệ. Vì vậy, những tác động tiêu cực từ môi trường xã hội, các tệ nạn xã hội... xâm nhập vào sinh viên, nếu không được ngăn chặn dẫn đến hậu quả suy thoái đạo đức, lối sống của sinh viên. Ngược lại những tác động tích cực, môi trường xã hội tốt đẹp sẽ góp phần lan tỏa cách sống đẹp, lòng yêu nước, tinh thần đoàn kết. Sự kết hợp giữa giáo dục gia đình, nhà trường và xã hội sẽ tạo ra tác động đa chiều,

nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên.

4. Kết luận

Ngày nay, tình hình thế giới và trong nước có nhiều biến động phức tạp, dẫn đến trong xã hội có sự đan xen, bổ sung lẫn nhau giữa các hệ giá trị, các chuẩn mực đạo đức, thế hệ trẻ nói chung và sinh viên tại Đại học Duy Tân cũng chịu sự tác động bởi vấn đề này. Giáo dục đạo đức cho sinh viên tại Đại học Duy Tân trong tình hình hiện nay là trách nhiệm chung cần có sự phối hợp chặt chẽ của nhà trường, gia đình và xã hội. Đòi hỏi mọi tổ chức, cá nhân phải nâng cao trách nhiệm và phải được tiến hành đồng bộ trên tất cả các lĩnh vực hoạt động của sinh viên. Vì vậy, những kết quả nghiên cứu về thực trạng giáo dục đạo đức theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh cùng với việc thực hiện tốt các giải pháp này sẽ góp phần nâng cao nhận thức và giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên Đại học Duy

Tân, đào tạo ra lớp sinh viên vừa có đạo đức tốt vừa có chuyên môn giỏi, phục vụ sự nghiệp phát triển kinh tế, xã hội của khu vực miền Trung và cả nước.

Tài liệu tham khảo

- [1] Anh, L.T.V. (2014). Giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên các trường đại học, cao đẳng vùng Tây Bắc trong dạy học môn Tư tưởng Hồ Chí Minh, Luận án tiến sĩ Giáo dục học, Đại học Sư phạm Hà Nội, Hà Nội.
- [2] Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2021). Giáo trình tư tưởng Hồ Chí Minh. Hà Nội: Nxb Chính trị quốc gia.
- [3] Cơ, L.C. (2021). Sáng tạo để cạnh tranh. Đà Nẵng: Nxb Đà Nẵng.
- [4] Đảng ủy Trường Đại học Duy Tân. (2024). Báo cáo tổng kết công tác xây dựng Đảng nhân kỷ niệm 30 năm thành lập Trường Đại học Duy Tân (11/11/1994-11/11/2024), tr. 4, 5, 19.
- [5] Đức, L.Q. (2007). Hồ Chí Minh nói về đạo đức cách mạng. Hà Nội: Nxb Lý luận Chính trị.
- [6] Phòng Công tác sinh viên - Trường Đại học Duy Tân. (2024). Báo cáo tổng kết khen thưởng năm học 2023-2024.
- [7] <https://duytan.edu.vn/su-mang/triet-ly-giao-duc-rzl>.